

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUBOIS, JEAN-PAUL

Moștenirea / Jean-Paul Dubois ; trad.: Aurelia Ulici. - București : Editura Minerva, 2018

ISBN 978-973-21-1052-2

I. Ulici, Aurelia (trad.)

821.133.1

Carte apărută cu susținerea Ambasadei Franței în cadrul Programului de sprijin financiar pentru publicare „Nicolae Iorga”.

Liberté - Égalité - Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
Ambassade de France en Roumanie

INSTITUT
FRANÇAIS

La Succession, Jean-Paul Dubois

Copyright © Editions de l'Olivier, 2016

Copyright © Editura Minerva 2018

Toate drepturile asupra acestei versiuni
sunt rezervate Editurii Minerva.

MINERVA S.A.

Redacția și sediul social

B-dul Metalurgiei nr. 32-44, cod 041833, sector 4, București,

O.P. 82 – C.P. 38

Tel.: (021) 461.08.08, 461.08.10; Fax: (021) 461.08.09

www.edituraminerva.ro

Jean-Paul Dubois

Moștenirea

Traducere de Aurelia Ulici

Editura Minerva • București 2018

CUPRINS

Zi de zi, fericirea	9
77 777.....	24
Prietenul tatălui meu	41
Gallieni.....	55
Quagga	68
Originea	85
Marea grevă	98
Ucenicia	129
1998, Florida	155
Hesperophane	174

ZI DE ZI, FERICIREA

Au fost niște ani minunați. Patru ani incredibili în timpul cărora m-am dăruit unei ucenicii în goană și unei practici intense a fericirii. A fost nevoie să aștept 28 de ani pentru a încerca zilnic bucuria de a fi viu în fiecare dimineață, de a alerga pentru a-mi perfecționa respirația, de a trage aer în piept cu ușurință, de a înota fără teamă, de a nu spera nimic altceva de la o zi decât să mă însoțească la fel ca o umbră și odată seara venită să mă lase așa cum sunt, pur și simplu mulțumit, amețit de liniște și pace, departe de acel tărâm lipsit de armonie pe care îl părăsisem, și mai ales departe de cei care mă aduseseră pe lume pe cale naturală, mă crescuseră, educaseră, mă deformaseră și, fără nicio îndoială, îmi transmisese ce era mai rău în genele lor, drojdia cromozomilor lor.

În privința acestui ultim punct, știu perfect despre ce vorbesc.

De la jumătatea lui noiembrie 1983 până în 20 decembrie 1987, am fost, așadar, un om profund fericit, împlinit întrutotul și trăind modest din veniturile pe care le obțineam din practicarea singurei meserii pe care, încă din copilărie, am visat vreodată s-o practic: pelotari.

În Florida, și mai ales la clubul de jai-alai¹ din Miami, am făcut parte din cercul de profesioniști de pelotă bască, plătiți cu anul ca

¹ *Pelota, jai-alai sau pelota bască* (cesta punta, în bască) este poate cel mai rapid joc cu mingea din lume. Este asemănător celui de squash, dar se practică pe un teren mult mai mare. (n.tr.)

să danseze pe ziduri, să joace cu mănua mare, să taie aerul cu o *cesta punta*¹ și să arunce mingile de buxus cusut în piele de capră cu 300 km/oră pe cel mai înalt fronton din lume – un Vatican populat de o sută de papi cu mâini de răchită – aproape atins de avioanele aeroportului Miami Internațional, și frecventat pe vremea aceea de ce era mai valoros într-un oraș care, trebuie să recunoaștem, nu fusese niciodată prea apreciat pentru imaginea aristocrației sale.

Pentru că am jucat în această arenă cu cei trei pereți vopsiți în verdele adânc al oceanelor basce, pentru că am jucat în acel ritm, la un asemenea nivel, pur și simplu pentru că am făcut parte din ceremonialul ieșit din comun, odinioară aș fi făcut o adevărată avere. Dar iată că, dimpotrivă, eram plătit prin contract, cu anul, ca să mitraliez acele ziduri și să fac să urle de bucurie zece sau cincisprezece mii de indivizi care pariaseră pe mine în timpul unei *quiniela*² înainte de a alege să mizeze o clipă mai târziu pe un alt fundăș. Pentru această gloată de pariori nu reprezentam nimic altceva decât un suport pentru pariu reciproc, un câine de curse, o mârtoagă pe hipodrom. Dar situația îmi convenea. Nu jucam niciodată pentru aceștia, ci pentru mine. Așa cum o făceam când eram copil, autist, rupt de lume, înfășurat în mănua mea, agățat de pelota mea și loveam fără încetare frontoanele libere din Hendaye, din Saint-Jean-de-Luz sau din Itxassou.

Și, apoi, știind de unde veneam, chiar statutul de modest alergător după un nenorocit de dolar, din când în când, îmi era de folos. Îmi petrecusem copilăria muncind, studiind, învățând lucruri inutile și prostestii sub privirea absentă a unei familii restrânse formate din patru persoane, cu totul derutante, debusolate și uneori de-a dreptul înspăimântătoare.

¹ *Cesta punta* (*xistera*, și în forma *chistera*), coș de răchită lunguiet, legat de mână împreună cu o mănua mare, în care se prinde mingea și cu care se aruncă. (n.tr.)

² Pariu în care cel care pariază alege câștigătorii de pe primul și al doilea loc, dar pentru a câștiga nu trebuie să desemneze ordinea în care termină. (n.tr.)

Bunicul, Spiridon Katrakilis, pretindea, între alte fapte de arme, că a fost unul dintre doctorii lui Stalin și că avea o lamelă fină din creierul acestuia, șterpelită la autopsia pe care i-o făcuse cu mâna lui, la câteva zile după hemoragia cerebrală a lui Vissarionovici Djugașvili. Avea să se sinucidă în 1974, în condiții bizare.

Tata, Adrian Katrakilis, tot medic de profesie, se lăuda cu practici mai puțin exotice, dar asta nu îl făcea un bărbat mai puțin tulburător. Spunea adesea lucruri de neînțeles, striga „strofinaccio“ cât îl țineau plămânii și fără motiv – cuvânt care în italiană însemna „zdreanță“ – și, imediat, cum dădea căldura, avea obiceiul de a-și primi pacienții în pantaloni scurți. Excentricitatea nu data de ieri, de azi, căci, în studenție, când era de gardă, noaptea, la spital, era recunoscut pentru faptul că-și examina pacienții îmbrăcat doar în slip.

Anna Gallieni, mama, care nu era cu adevărat conștientă de ciudăteniile soțului ei, nu se îngrijora câtuși de puțin din pricina asta. Avea destule bătaii de cap cu fratele ei mai mic, Jules, cu care deținea un mic magazin de familie, specializat în repararea ceasurilor de tot felul. Acest frate trăia alături de noi, în aceeași casă. Împreună cu acest frate, așezată pe canapea, se uita ca noi toți în fiecare seară la televizor, până ce el adormea și își punea capul mare în căușul umărului ei. Jules era întotdeauna nedezipit de Anna și Anna îi stătea mereu alături.

Acesta și-a pus capăt zilelor în primăvara anului 1981. Mama l-a copiat la începutul verii, regizând totul într-un fel care l-a lăsat pe tata perplex, fără ca asta să lase totuși impresia că l-a afectat.

Așadar, copil fiind, am crescut alături de Spiridon, care se marina alături de felia lui de cerebel, de un tată sumar îmbrăcat, care trăia asemenea unui celibatar, și de o mamă aproape măritată cu propriul frate, căruia îi plăcea să doarmă lipit de sora lui instalat în fața litaniiilor de la televizor. Nu știam ce căutam printre oamenii ăștia, ei cu atât mai puțin.

Sigur, sinuciderile rudelor mele aveau să pună puțină ordine în confuzia care exista între aceste legături, aceste înrudiri anapoda, în incapacitatea de a se iubi și de a da unui copil fie și impresia de puțină

încredere și fericire. Cel mai ciudat este că moartea ne-a traversat în mai multe rânduri casa, iar supraviețuitorii abia dacă au observat-o, privind-o cum trece ca o menajeră fantomatică.

Numele meu este Paul Katrakilis și sunt doctor în medicină. N-am profesat niciodată. Locuiesc cu chirie într-un apartament de pe Hialeah Drive, am o mașină veche cu podeaua numai dantelă și o barcă la fel de veche prin care trece apa, echipată cu un motor Volvo, căreia îmi încredințez regulat soarta. Este ancorată într-un port din sudul orașului fără canalizare și fără electricitate.

Nu-mi place decât un singur lucru, pelota bască, chiar dacă sunt născut la Toulouse. Aici se construiesc toate avioanele lumii și, cu toate astea, majoritatea pelotarilor cred sau consideră orașul ca pe un fel de suburbie îndepărtată din Bayonne sau Guernica. Și când un filipinez sau un argentinian mă întreabă dacă la mine acasă există o arenă de jai-alai mare, nu pot să răspund decât „nu, doar un fronton deschis“.

Iarna, la Miami este sezon plin. Americanii de la marile lacuri și din regiunile de câmpie, canadienii terminați de frig cred dintotdeauna în vara eternă din Florida. Așa că, dotați cu cărțile de rugăciuni și credința în meteorologie, umplu până la refuz hotelurile, barurile, restaurantele cubaneze, evreiești, argentinienne, cazinourile indienilor seminoli și localurile de noapte cu *nude girls* care sărbătoresc Crăciunul în fiecare seară de când e lumea.

Pe 19 decembrie 1987, am jucat în matineu și seara am umplut arena de jai-alai, crescând numărul de *quinielas* până la ora unu dimineața. Uneori, mulțimea huruia ca un motor de avion, alteori scotea un zgomot de fond surd și adânc, amintind de torsul unei uzine în producție. Și uzina asta producea bani și tot felul de lucruri care îi pot mulțumi pe oameni, dar despre care nu se vorbește și nici nu sunt la vedere. Uzina asta fabrica și istorii și legende, și zvonuri și crime. În câțiva ani, fără îndoială hărțuiți puțin și de mafie, trei directori de arene de jai-alai din Florida își pierduseră viața în împrejurări foarte diferite. Primul a fost

doborât de un glonț tras în cap în timp ce juca golf, al doilea, a fost făcut bucăți, cu grijă, ca să poată fi aranjat în portbagajul sedanului său. Cât despre al treilea, care n-a fost găsit niciodată, e posibil să fi contribuit la consolidarea fundațiilor vreunuia dintre imobilele care răsăreau zilnic pe nisipurile fertile de la malul oceanului.

Părăsind frontonul, afară, noaptea mirosea într-adevăr a noapte. O noapte din Sud, urbană și cu miros de bucătărie, incitantă și mizeră, mirosind a *pollo asado* de la *food trucks* și a kerosen care asudă din niște 747 foarte aproape, un miros difuz, specific acestui loc, foarte departe de mangrove și care se răspândește ca o pătrunzătoare și nevăzută ceață, pe măsură ce se lasă noaptea.

Marcasem câteva puncte în apărare și încasasem 60 de dolari primă. Sume care nu aveau nimic ieșit din comun, dar care la sfârșitul lunii îmi permiteau uneori să dublez cei 1 800 de dolari din salariul meu. Vedetele puteau câștiga de la 8 000 până la 10 000 de dolari pe lună. Ele erau cele care făceau să se ridice mulțimile și să crească cota pariurilor. Noi, nu eram decât mâna a doua, niște mărunți angajați ai afacerii, clasa muncitoare a unei lumi ciudate care pleca în fiecare zi să trudească, luându-și casca de miner colorată și unealta ciudată de lucru, al cărui miez era închis într-o ramă din lemn de castan, în formă de lună în ultimul pătrar, iar corpul, o țesătură aurie împletită din răchită.

În trei ani, cumpărasem trei mașini și vândusem două dintre ele. Un Mercury Brougham obosit, care mirosea veșnic a pește și pe care nu-l mai vedeai circulând decât în vechile seriale turnate în Mexic. Un Wagoneer din 1964 cu un furnir fals de nuc, din plastic, aplicat pe partea inferioară a ușilor și pe portbagaj. Cu modestul rezultat al acestor vânzări, am achiziționat un Karmann Ghia din 1961, cu podeaua mâncată de rugină care se extinsese și la aripile, și rama farurilor.

În noaptea aceea, am plecat să iau cina cu Joey Epifanio, ultimul meu partener de *quiniela*. Îl adoram pe acest jucător de origine cubaneză. Avea o poreclă care i se potrivea de minune, „Nervioso“. Și, într-adevăr, greu îți puteai imagina o ființă umană mai agitată ca el. Cred că pot afirma că nu

l-am văzut niciodată în poziție nemișcată. Chiar și în vestiare, găsea el o cale de a face dus-întors, de a se agita, de a răscoli fără încetare lucrurile cu mâinile și picioarele, de a se atârna de o ușă, de a juca fotbal cu pahare goale și asta până ce paharele se stricau. Nervioso avea o energie ieșită din comun. Era un soi de hamster mare, incontrollabil, alimentat de o baterie cu combustibil pe care nu ezita s-o reîncarce cu câteva prize de cocaină de fiecare dată când situația o cerea. Epifanio era un bun jucător de pelotă, un bun atacant care respecta regulile fairplay-ului, care dormea puțin, trăia intens și, după propriile sale spuse, își petrecea tot timpul liber *quimbar y singar*, ceea ce, în ambele cazuri, în spaniola cubaneză înseamnă „a face sex“.

În mașină, în timp ce rulam spre *cantina* deschisă toată noaptea, Epifanio privea drumul șerpuiind sub picioarele noastre prin găurile pe care rugina le făcuse în podea. Era fascinat de acest soi de covor rulant vertiginos, care șuiera și îi aluneca în față. Se vedea că i-ar fi plăcut ca totul în viața lui să meargă la fel de repede, în ritmul lui, ca să se simtă, în sfârșit, pe aceeași lungime de undă cu restul lumii.

La masă, înghițind cu lăcomie ficăței de pui cu fasole neagră, îmi explica, lovind cu pulpele de picioarele scaunului, că nu-i plăcea prea mult sezonul plin, adică iarna. Spunea că orașul ăsta era făcut pentru vară, când ploua cu găleata, când furtunile spulberau marea și șlefuiau clădirile, când uraganele făceau să danseze semafoarele, smulgeau acoperișurile, forfecau panourile de semnalizare și înnebuneau pe toată lumea. Îi plăcea zgomotul sirenelor de poliție care încercau să facă față, urlatul ambulanțelor înăbușit de puterea rafalelor, furia care trebuia îndurată cu orice preț. Îl acele momente, îmi povestea Epifanio, ieșea în haos. Ieșea și mergea înfruntând furtuna, cu nebunia vântorii care îl răscolea, propriul lui ciclon adăugat la ceea ce înghițise până atunci, și ieșea, și înainta, iar și iar, indiferent cât de greu era, indiferent care era prețul fiecărui pas, și asta până la sfârșit, când se prăbușea sau până ce furtuna obosea înaintea lui. Până acum, ea fusese cea care întotdeauna cedase prima.

Iată de ce fusesem fericit aici timp de patru ani.

Fiecare zi îmi rezervase mici momente ca acesta, mese luate în compania bascilor, argentinienilor, cubanezilor, jucătorilor veniți din Manila sau din Peru și chiar din New York, stăpâniți de o credință oarbă, de o dorință nestinsă, veniți în căutarea începutului unei lumi mici, care putea fi ținută în căușul unei mâini, o lume atât de mică încât abia se putea respira, dar pentru care eram gata să înfruntăm toți monștrii Creației, chiar dacă asta ar fi semănat cu acele incredibile fulgere pe care Epifanio a reușit să le stingă și să le stăpânească.

L-am adus pe Joey acasă. În timp ce mergea, privea la derularea drumului prin podea. Apoi, ajuns în fața casei, a văzut că în apartamentul lui lumina era aprinsă. Și-a frecat mâinile ca și cum avea să înfrunte viscolul, apoi, cu un zâmbet pofticios de bătrân *habanero*, mi-a spus: „*quimbar y singar*“.

Pe Hialeah Drive, această șosea lipsită de eleganță, nu se întâmplă nimic special în afară de acel du-te-vino al oamenilor care urcă și coboară pe lângă mine. E iarnă, e foarte cald, și nu vreau nimic altceva decât să fiu aici. Defunctul Spiridon Katrakilis și cei doi Gallieni, pe jumătate gemeni, rătăcesc în universul lor complicat, cu logici întoarse pe dos și de nedescifrat. Cât despre supraviețuitor, acel tată cu picioarele goale, este tot pe pământ, dar în mintea mea l-am pus de mult pe orbită.

În dimineața zilei de 20 decembrie 1987, mă îndreptam spre barca mea. Se numea *Señor Cansado*. În spaniolă, asta însemna ceva de genul „Domnul trândav“. O cocă cu coastele suprapuse, o cabină minimalistă în care să te adăpostești de ploaie și un motor cu elice care promitea șase noduri. Un vas venit dintr-o altă lume, ceva care încă plutea, dar care nu-și mai găsea locul în porturile din Coconut Grove, unde nave Evinrude ultraputernice dădeau târcoale ultimelor modele de la Mariner sau de la Mercury. Barca era ancorată în sudul orașului, de un ponton cârpit la marginea unei parări publice. Fostul ei proprietar mi-o dăduse

în schimbul unui Jeep Wagoneer vechi. Era un angajat al clubului de jai-alai care urma să iasă la pensie. Avea o cabană lângă Everglades. Un bungalow din lemn, care se scufunda încet în mlaștină. Dându-mi cheile de la *Señor Cansado*, mi-a spus: „Vasul ăsta n-o să te lase niciodată. E ca nevastă-mea. Ce vreau să spun este că o să-l cari tot timpul în spate“.

Cerul era plumburiu, ici și acolo cu pete întunecate care te făceau să te gândești la niște hematoame. Vântul sufla dinspre vest, o briză ușoară care, la vremea aceea, nu însemna mare lucru. Scăpată de parâme, *Señor Cansado* s-a depărtat agale de uscat, mergând spre Fisher Island, apoi, după o jumătate de ceas, a tăiat-o la stânga, pentru a ajunge la Golful Biscaya, acea mică mare interioară care separă Miami de Miami Beach. Aerul avea gust. Lăsa un fel de amprentă pe limbă și în nas. Asta n-avea nicio legătură cu ce se putea simți în larg, în plină mare. Aici, existau niște markere umane care diminuau puterea iodului și a sării, reziduuri ale activității care mișună de-o parte și de alta a golfului, chiar și într-o zi de duminică. Chiar și în 20 decembrie, chiar și iarna. Apa era netedă ca postavul unui biliard. Nici cea mai mică clipocire.

Cum puneam piciorul pe barcă, eram cu adevărat fericit. În privința asta meritul era al meu, căci, cu toată funcția mea de căpitan, sufeream de un rău de mare cronic. Și niciun medicament nu reușise să-mi domolească grețurile. Când marea se umfla, simțeam cum totul în mine o lua în toate direcțiile și că trebuia să renunț peste bord la puținul pe care avusesem slăbiciunea să-l bag în mine. Vomitam cu stăruință și perseverența unui englez în vacanță. Aveam întotdeauna la mine un pliculeț cu Fisherman's Friend, niște pastile cu o mentă atât de tare, încât putea ridica și o ancoră. Pe dosul pachetului erau imprimate aceste câteva cuvinte: „*Never be without a friend*“. Asta credea farmacistul James Lofthouse când, în 1865, a inventat pastilele Fisherman's Friend pentru marinarii care, fie ploaie, fie senin, ajungeau în larg. Aluzii pline de sens și promisiuni pentru doctorul care eram. Îmi imaginam pescari trași la față și livizi, aplecați peste bastingaj și brusc revigorați, cu

stomacul bine stăpânit de tabletele de mentă ale lui James Lofthouse. Indiferent cum era marea, imediat ce părăseam pontonul, aveam în gură leacul cu sorbitol, aspartam, stearat de magneziu și ulei de mentă de la care așteptam un miracol.

Când am lăsat în dreapta North Bay Village, în mijlocul golfului, am zărit ceva care înota la suprafață, la vreo sută de metri de barcă. Logic ar fi fost să fie un pește de o dimensiune foarte mare, dar era limpede că era vorba despre un altfel de animal, căruia, era evident, nu-i plăcea apa.

M-am îndreptat spre el și când am fost foarte aproape am oprit motorul. Era un câine. Un exemplar de vreo cincisprezece kilograme, călcând apa cu labelle din față, ca să continue să plutească, având ochii larg deschiși, îndreptați spre lume, agățați de viață ca două cârlige de undiță. Am manevrat cu încetinitorul până când a ajuns lipit de coasta bărcii, m-am aplecat peste bord, l-am apucat de labe și l-am tras peste bord. Abia dacă a avut putere să se scuture. L-am înfășurat într-un prosop mare de baie și l-am culcat lângă mine pe bancheta de la postul de pilotaj. Ceva s-a petrecut atunci în ochii lui, oboseala alungând teama, a ridicat ușurel capul, m-a cercetat destul de lung, apoi, ca și cum conviețuiam dintotdeauna, și-a pus falca pe piciorul meu și a adormit pe loc.

Având în vedere locul din golf unde ne aflam și distanța care ne despărțea de malurile cele mai apropiate, era clar că animalul, mai bine spus o corcitură, în orice caz nu un câine de apă, nu ajunsese acolo înotând. Fusesse aruncat peste bord. În jurul meu, trei ambarcațiuni navigau în acel moment în golf. Și toate se îndreptau spre nord. Cu cele șase noduri cu care puteam spera să tragă bătrânul meu motor Volvo, nu-mi rămânea decât să fac cale-ntoarsă, să revin la ponton și să văd cum puteam îngriji câinele.

Odată barca legată la mal, animalul s-a trezit și s-a întins ca și cum tocmai petrecuse o zi întreagă la plajă. Avea blana încă lipită, nu arăta cine știe ce, nu avea nici zgardă, nici tatuaj. A sărit din barcă, s-a așezat pe ponton și m-a privit cu aerul că spune: „Bun, acum ce facem?“

Am deschis portiera Karmannului și a sărit pe locul pasagerului. Așa aranjează viața o întâlnire între un tip și un câine, încrucișându-le puțin probabilele traiectorii, într-o duminică de iarnă, în mijlocul unui golf, câtă vreme logica ar fi cerut ca omul să continue să navigheze spre nord privind drept înainte, iar câinele să se înece ceva mai departe, când ajungea la capătul puterilor.

Conducând spre casă, l-am mângâiat pe bot. N-a dat niciun semn că nu are încredere. Știa că un tip care îl salvase din apă nu putea fi cu adevărat rău. Nimeni nu l-a căutat și nici nu l-a revendicat. Dacă dorea, putea rămâne cu mine. Numele lui va fi Watson.

Nu deschiseseșem cutia poștală de două sau trei zile. Nu era multă corespondență. Trei scrisori, dintre care una primită din Franța. Pe plic am recunoscut imediat scrisul tatălui meu. Înăuntru, două fotografii. În prima, decapotabila lui, Triumph Vitesse MK2 din 1969, văzută dintr-o parte. În a doua, o imagine foarte clară, luată de aproape, a kilometrajului care de fapt indica milele, și pe care se citea „77 777”.

Nimic altceva. Nici cel mai mic cuvânt.

Ultimul mesaj de la tata data de la începutul stabilirii mele aici, la Miami, în 1983. Fără Triumph de data aceea, nici gluma cu kilometrajul, ci doar aceste câteva cuvinte: „Într-o zi vei sfârși prin a-mi accepta moștenirea”.

Înainte de a mă așeza confortabil pe canapea ca să examinez cu de-amănuntul cele două fotografii trimise de Adrian Katrakilis, ca și cum aş putea descoperi acolo un semn, un indiciu în stare să mă ajute să descifrez meandrele creierului tatălui meu, am pregătit o masă de bun venit pentru Watson. După patru ani de tăcere, de ignorare și indiferență, îmi trimitea niște imagini cu mașina lui veche.

Volan pe dreapta. Albastru-închis. Volan cu trei spițe subțiri, metalice. Vitezometru Smith. Patru viteze sincronizate. Overdrive. 2 litri. 6 cilindri. Carburator cu ulei SU.

Îmi aminteam de epoca achiziționării ei și de împrejurările pe care le-am considerat întotdeauna nesfârșit de triste.

Îmi aminteam de ultima dată când o văzusem pe mama stând în ea.

Îmi aminteam de zgomotul atât de special al tobei de eșapament.

Îmi aminteam de forma ascuțită și subțiată a aripilor din spate și de aspectul încruntat al celor patru faruri din față, care dădeau mașinii acea expresie încăpățânată, bosumflată și veșnic nedumerită.

77 777 mile. 125 169 kilometri. Și ce-i cu asta?

Ca un câine al zăpezilor, Watson se învârtește în jurul lui de trei, patru ori înainte de a se trânti lângă mine, pe canapea, cu părul tot ud, cu mirosul golfului încă în minte și plutind acum în jurul nostru, în același timp invizibil și palpabil, ca pentru a ne aminti ce ne unea și mai ales de unde veneam, și el, și eu.

Era ora 15.30. Astăzi nu jucam. Lângă mine aveam un câine și două fotografii. Mă gândeam că podeaua găurită a Karmannului era acum prea periculoasă pentru Watson. Trebuie să pun să fie sudate plăcile de metal pentru a astupa găurile. Treaba se făcea ușor aici, era chiar un procedeu foarte obișnuit pentru caroseriile cubaneze.

Era ora 15.30. Încă nu știam, dar îmi mai rămânea foarte puțin timp să profit de această viață pe care o înjghebasem cu uneltele copilăriei și tinereții mele.

Cel mult câteva ore.

Din locul meu, vedeam clipind robotul telefonic așezat pe o măsuță la intrare. Clipea de la venirea mea. Clipea așa cum o făcuse de sute de ori de când locuiam aici. Și mereu pentru a-mi da niște vești fără o valoare reală, niște indivizi care îmi cereau să trec să-i iau în drum spre jai-alai, sau care mă invitau să beau o bere după lucru, Nervioso, care voia să-mi povestească ultima lui noapte de *quimbar y singlar*, sau Friendly Auto Repair pe NW 2nd Avenue, care mă anunța că mașina era gata. Fluxul telefonic obișnuit al unei vieți cotidiene modeste.